

Szappanos Bálint és felesége, Erzsike

(folytatás a 19. oldalról)

A család mai érdekes tagja **Bálint** (1953-). Nagypapjának két testvére el-esett az I. világháborúban. Édesapjától örökölt tanyán folytatta apja mester-ségét, a hagyományos állattartást. 33 ha legelő, 20 ha szántó biztosítja a ma már csak 200 birka, néhány disznó, és a baromfik ellátását. Közepes birka-tartó gazdának számít Kunszentmik-

lóson. Bálintot azonban nem csak a sziki birkalegeltetésről, gazdálkodásról ismerjük. Ilyen ember sok van a Kunságban. Kiváló hallása és énektudása emelte a messze földön híres kunszent-miklósiak közé. A Szappanos Lukács Népdalkörben, melynek alapító tagja is (1969) és a Kiss József Daloskörben is rendszeresen énekel, de gyakorta vállal egyéni szólóéneklést is. Igen sok

régi nóta szerepel a műsoraikon. Fele-ségével, Szapek Erzsikével nemcsak a házasesletben, de a hagyományörzés-ben is nagyszerű társak. Erzsike nem csak énektudásával, de (tapasztalatom szerint is) tánc tudásával a város talán legjobb táncosa. Minden fellépésük alkalmával a hagyományos kiskunsági öltözetet viselik.

Bálint és Erzsike lakását rengeteg ser-leg díszíti, melyet művészi produkciói-kért kaptak az elmúlt években. A csa-ládi fotókat is híven őrzik. Az 1880-as évek óta sorakoznak albumjaikban az ősök képmásai és a tevékenységeikről készült pillanatképek. Több száz fotót adtak kölcsön, hogy kinagyítva egyszer a város népének megismerésére példa-adásként kiállíthassam.

A Szappanos család virágzik Kun-szentmiklóson. Az élet sok területén találkozhatunk alkotó tevékenységük-vel. Belegondolva, hogy a 20. század két nagy világegése 17 Szappanos kato-nafiút veszejtett el, ilyenformán 17 csa-láddal lett kevesebb városunk. Könnyű kiszámítani, hogy ma hány fővel lenne több a család és a város létszáma.

Székely Gábor helytörténeti kutató

Az Óballai Falunap kézműves udvara

2018-ban volt az első, hogy itt, a Redemptio-ban írtam az Óballai Falunapról. Idén is megrendezésre került, szám szerint a 16. falunap, ahol, immáron harmadik alkalommal tárta nagyra kapuit az érdeklődő közönség előtt a *Kézműves udvar*.

Különleges nap volt... Különleges az előkészületeiben és a résztvevők összetételében egyaránt.

A kialakult járványhelyzet miatt sokáig kétséges volt, hogy megrendezés-re kerülhet-e. Nem a szervezők miatt, akik az utolsó pillanatig azon voltak, hogy a lehető legjobban sikerüljön minden, a kiadott járvány- és egészségügyi feltételnek maximálisan megfelelvén. A rendezvény szépen, nyugodtan zajlott le, sok látni- és enivalóval. Számos élménnyel lett gazdagabb, aki szeptember 5-én ellátogatott a Tisza mellett fekvő kis faluba, Óballára. A könnyebb kijutást segítették az ingyenes buszjáratok Törökszentmiklósról. Sokan voltak, akik a jó időt kihasználva gyalog zárandokoltak ki az Alatkai út mentén a faluba.

A programok ebben az évben is a falu több helyszínén zajlottak egyidejűleg: az iskola udvara, ahol a színpadot is

*Bak Zoltán, Bán Andrea, Faragó Mária a kézműves udvarban
Fotó: Hrenk Attila*

felállították, az iskola nagyterme, a Fő utca, a buszmegálló, a harangláb és az iskola mögötti tér.

A látni- és hallgatnivalók is mint az oda látogató közönség, változatosak voltak, így mindenki megtalálta a saját ízlésének megfelelőjét. Volt itt minden, mi szem-szájnak és léleknek kellemes: ünnepi Istentisztelet, népzene, néptánc, citeraszó, nótázás, operett dallamok, színelőadás kicsiknek és nagyoknak, koncertek (blues, jazz, rock, pop), vásári mutatványosok, kézműves vásár, főzőverseny, büfé, vattacukor, vásári édesség, kenyérlángos, csülkös babgulyás stb.

Műsorával megtisztelte Óballát Berecz András Kossuth-díjas énekes, mesemondó, előadóművész is.

A Fő út 11. szám alatt, a portánkon volt látható a Kézműves udvar névre elkeresztelt néprajzi látnivalók helyszíne. A hagyományteremtő kezdeményezésként indított program évről-évre népszerűbb lesz. Az elején írtam az idei különlegesebbre sikerült, mint az előzőek.

Különlegessége abból adódik, hogy hazánk népművészetének több szegmensét is be tudtuk mutatni.

Eljött hozzánk Legyesbényéről Bak Zoltán rátétes szűrkészítő népi iparművész és Faragó Mária cifraszűr hímző. Ők nemcsak az udvar programját gazdagították munkájuk bemutatásával, de a nagyszínpad előtt a közönséget is beavatták a cifraszűrkészítők és az általuk készített ruházati darab múltjába, és beszéltek az azt viselők világáról.

Ismét gyönyörködhettünk a nagykunok települések (Kisújszállás, Kunhegyes, Kunmadaras) kézműveseinek (kunhímzők, csipkeverők, foltvarrók) munkáiban. Citera muzsikával kísért népdalokkal csalogatta beljebb a látogató közönséget a kunhegyesi Búzavirág Népdalkör és a Hajdina citerazenekar.

A kunok mellett idén a jászok is megtiszteltek minket. Jász hímzéseiket hozták el hozzánk a Jászberényből érkező Fejér Mária Népi Díszítőművészeti szakkör tagjai.

Törökszentmiklósról érkező IKK Foltos-Folt Foltvarrók Baráti Köre alkotóinak kiállítását és Polgár László asztalos munkáit is megcsodálhattuk.

Hihetetlen gazdagságú vándor néprajzi gyűjteményével érkezett hozzánk Nagykátáról Vektor György. A tárgyak bemutatásra kerültek a tulajdonosuk által elmesélt történetükkel.

Az udvaron kívül, az iskolánál Medveggy János faesztergályos bemutatóját láthatták, a haranglábnál Mile Ibolya keramikus tartott kézműves foglalkozást. Aki szerette volna kipróbálni az előbbieken felsoroltak bármelyikét, a nap folyamán lehetősége nyílt a mestert fogásokat megismerni, egy kicsit kézimunkázni. Az érdeklődők közt voltak olyanok, akik éltek ezzel a lehetőséggel, és kedvet kaptak az alkotáshoz. Abban már csak bízni tudok, reménykedem, hogy ez a kedv elég lesz ahhoz, hogy a későbbiekben megtanulják és folytatásuk a kipróbált tevékenységeket.

A nap végére megerősödött bennem az a gondolat, miszerint nem nagy, de biztos léptekkel haladunk afelé, hogy hagyományt teremtsünk a Kézműves udvarból, és egyszer a kézművesek találkozóhelyévé válhasson. Ezzel együtt megfogalmazódott bennem a dilemma: lassan kicsi lesz a hely... de a dilemmára rögtön jött a válasz: „Sok jó ember kis helyen is él!” ezért azt mondom: Találkozunk jövőre is!

Bán Andrea néprajzkutató

A kunhegyesi Búzavirág Népdalkör és a Hajdina citerazenekar

Fotó: B. A.

A Fejér Mária Népi díszítőművészeti Szakkör jász hímzéses ruhái

Fotó: B. A.

Részlet a nagykátai Vektor György régi tárgyak kiállításából

Fotó: B. A.